

TMA4120

Matematikk 4K

Høst 2022

Norges teknisk—naturvitenskapelige universitet Institutt for matematiske fag

Øving 6 - 12.7 Løsningsforslag

1 Løs det initialverdiproblemet

$$2\frac{\partial u}{\partial x}(x,t) + 3\frac{\partial u}{\partial t}(x,t) = 0$$
 og $u(x,0) = f(x)$,

der funksjoner f(x) og u(x,t) er slik at de Fouriertransformasjonene eksisterer, og at

$$\lim_{x \to +\infty} u(x,t) = 0$$

Løsning:

Betrakt t som en parameter, og transformér:

$$0 = \mathcal{F} \left\{ 2u_x + 3u_t \right\} (w)$$

$$= 2iw\hat{u}(w,t) + 3\hat{u}_t(w,t)$$

$$\Rightarrow$$

$$\hat{u}_t = -\frac{2iw}{3}\hat{u}$$

Denne ODE'en i t har løsning

$$\hat{u}(w,t) = \hat{u}(w,0)e^{-\frac{2iw}{3}t}$$

Transformér tilbake og få

$$u(x,t) = \mathcal{F}^{-1}\{\hat{u}\}\$$

$$= \mathcal{F}^{-1}\left\{\hat{u}(w,0)e^{-\frac{2iw}{3}t}\right\}\$$

$$= \mathcal{F}^{-1}\left\{e^{-iw\frac{2t}{3}}\hat{u}(w,0)\right\}\$$

$$= u\left(x - \frac{2t}{3},0\right),\$$

$$= f\left(x - \frac{2t}{3}\right)$$

2 Løs det initialverdiproblemet

$$2t\frac{\partial u}{\partial x}(x,t) + 3\frac{\partial u}{\partial t}(x,t) = 0$$
 og $u(x,0) = f(x)$

der funksjoner f(x) og u(x,t) er slik at de Fouriertransformasjonene eksisterer, og at

$$\lim_{x \to \pm \infty} u(x, t) = 0$$

Løsning:

Betrakt t som en parameter, og transformér:

$$0 = \mathcal{F} \left\{ 2tu_x + 3u_t \right\} (w)$$

$$= 2tiw \hat{u}(w, t) + 3\hat{u}_t(w, t)$$

$$\Rightarrow$$

$$\hat{u}_t = -\frac{2iw}{3}t\hat{u}.$$

Dette er en separabel differensialligning i t med løsning

$$\hat{u}(w,t) = \hat{u}(w,0)e^{-\frac{iw}{3}t^2}.$$

Transformér tilbake og få

$$u(x,t) = \mathcal{F}^{-1}\{\hat{u}\}\$$

$$= \mathcal{F}^{-1}\left\{\hat{u}(w,0)e^{-\frac{iw}{3}t^2}\right\}\$$

$$= \mathcal{F}^{-1}\left\{e^{-iw\frac{t^2}{3}}\hat{u}(w,0)\right\}\$$

$$= u\left(x - \frac{t^2}{3},0\right),\$$

$$= f\left(x - \frac{t^2}{3}\right).$$

3 Løs det initialverdiproblemet

$$t\frac{\partial^2 u}{\partial x^2}(x,t) = \frac{\partial u}{\partial t}(x,t)$$
 og $u(x,0) = f(x)$ $(x \in \mathbb{R}, t \ge 0)$

der funksjoner f(x) og u(x,t) er slik at de Fouriertransformasjonene eksisterer, og at

$$\lim_{x\to\pm\infty}u(x,t)=0\quad\text{ og }\quad\lim_{x\to\pm\infty}\frac{\partial u}{\partial x}(x,t)=0.$$

Vis at svaret kan skrives på formen

$$u(x,t) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x-st)g(s)ds$$

der funksjonen g(s) skal bestemmes.

Løsning:

Betrakt t som en parameter, og transformér:

$$0 = \mathcal{F} \left\{ t u_{xx} - u_t \right\} (w)$$

$$= i w t \hat{u}_x(w, t) - \hat{u}_t(w, t)$$

$$= -w^2 t \hat{u}(w, t) - \hat{u}_t(w, t)$$

$$\Rightarrow$$

$$\hat{u}_t = -w^2 t \hat{u}.$$

Dette er en separabel differensialligning i t med løsning

$$\hat{u}(w,t) = \hat{u}(w,0)e^{-\frac{w^2}{2}t^2}$$

Transformér tilbake og få

$$u(x,t) = \mathcal{F}^{-1}\{\hat{u}\}\$$

= $\mathcal{F}^{-1}\left\{\hat{u}(w,0)e^{-\frac{w^2}{2}t^2}\right\}$

Vi har at $\mathcal{F}\left\{e^{-\frac{x^2}{2t^2}}\right\} = te^{-\frac{w^2}{2}t^2}\left((5) \text{ s.534 med } a = \frac{1}{2t^2}\right)$, så

$$u(x,t) = \frac{1}{t} \mathcal{F}^{-1} \left\{ \hat{u}(w,0) e^{-\frac{x^2}{2t^2}} \right\}$$

$$= \frac{1}{t} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} u(x,0) * e^{-\frac{x^2}{2t^2}}$$

$$= \frac{1}{t} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} f(x) * e^{-\frac{x^2}{2t^2}}$$

$$= \frac{1}{t} \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x-p) e^{-\frac{p^2}{2t^2}} dp, \quad \text{SUB: } p = st$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{\infty} f(x-st) e^{-\frac{s^2}{2}} ds$$

Dvs. $g(s) = e^{-\frac{s^2}{2}}$.